

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра міжнародних економічних відносин
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Особливості функціонування бізнес-середовища Італії»

Виконав

студент 2 курсу, групи ГФ-218м
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини», ОПП «Міжнародний бізнес»
(код і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Лежнюк В. В.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник Мелещенко А. І.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Куц А. В.

(прізвище та ініціали)

м. Запоріжжя
2019 рік

РЕФЕРАТ

КДМР: 143 с., 4 рис., 16 табл., 65 джерел.

Мета роботи – виявлення основних тенденцій функціонування бізнес-середовища Італії в сучасних умовах та з'ясування перспектив розвитку.

Об'єктом дослідження є процеси функціонування бізнес-середовища країн світу як умови розвитку міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження – закономірності та тенденції функціонування бізнес-середовища Італії в сучасних умовах.

Методи дослідження – абстракції – при визначенні сутності поняття «бізнес-середовище»; групування – при класифікації видів бізнес-середовища; структурно-функціональний – при дослідженні особливостей функціонування бізнес-середовища Італії; статистичного аналізу – при аналізі архітектури бізнес-середовища Італії та її зв'язків з країнами світу; експертної діагностики – при визначенні особливостей взаємозв'язків функціонування міжнародних ринків та місця Італії в системі розвитку міжнародного бізнесу.

Анотація. Визначено сутність поняття «бізнес-середовище» та класифіковано його основні види. Показано місце Італії в міжнародному бізнесі. Проаналізовано структуру бізнес-середовища Італії в умовах посилення глобалізаційних процесів. Досліджено торговельно-економічні, політичні, правові, соціальні та інші зв'язки Італії з провідними країнами світу. Обґрунтовано необхідність побудови й поглиблення співробітництва між країнами на якісно новому рівні. Визначено перспективи розвитку бізнес-середовища Італії з урахуванням сучасних торговельно-економічних інтересів.

БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ, ІНДЕКС ЩАСЛИВОЇ ПЛАНЕТИ, ІНДЕКС
ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ, ІНДЕКС КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ,
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ, МІЖНАРОДНА

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ, СВІТОВИЙ РИНОК.

Аннотация. Определена сущность понятия «бизнес-среда» и классифицированы его основные виды. Показано место Италии в международном бизнесе. Проанализирована структура бизнес-среды Италии в условиях усиления глобализационных процессов. Исследованы торгово-экономические, политические, правовые, социальные и другие связи Италии с ведущими странами мира. Обоснована необходимость построения и углубления сотрудничества между странами на качественно новом уровне. Определены перспективы развития бизнес-среды Италии с учетом современных торгово-экономических интересов.

БИЗНЕС-СРЕДА, ИНДЕКС СЧАСТЛИВОЙ ПЛАНЕТЫ, ИНДЕКС ВЕДЕНИЕ БИЗНЕСА, ИНДЕКС КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ, МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ, МЕЖДУНАРОДНАЯ ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ, ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ, ЭКСПОРТНАЯ СТРАТЕГИЯ, МИРОВОЙ РЫНОК.

Abstract. The essence of the concept "business environment" is defined and its main types are classified. Shows Italy's place in international business. The structure of the business environment of Italy in the context of increasing globalization processes is analyzed. It explores Italy's trade, economic, political, legal, social and other links with the world's leading countries. The necessity to build and deepen cooperation between the countries at a new level is substantiated. Prospects of development of business environment of Italy are considered taking into account modern trade and economic interests.

BUSINESS ENVIRONMENT, HAPPY PLANET INDEX, DOING BUSINESS INDEX, COMPETITIVENESS INDEX, INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS, INTERNATIONAL TRADE AND ECONOMIC ACTIVITY, INTELLECTUAL PROPERTY, EXPORT STRATEGY, WORLD MARKET.

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну дипломну магістерську роботу	2
Реферат.....	4
Вступ.....	8
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА КРАЇНИ	11
1.1 Бізнес-середовище країни: сутність поняття та класифікація видів.....	11
1.2 Взаємозв'язок бізнес-середовища та модернізації економіки країни...	25
1.3 Характеристика основних стратегій розвитку бізнес-середовища країни.....	33
2 АНАЛІЗ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ІТАЛІЇ	42
2.1 Інституційна складова бізнес-середовища Італії.....	42
2.2 Архітектоніка економічного бізнес-середовища Італії.....	56
2.3 Характерні особливості бізнес-зв'язків Італії з країнами світу.....	67
3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.....	86
3.1 Особливості взаємозв'язків та механізму функціонування міжнародних ринків	86
3.2 Роль та місце Італії в системі розвитку міжнародного бізнесу.....	96
4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	104
4.1 Аналіз потенційних небезпек.....	104
4.2 Заходи по забезпеченню безпеки.....	106
4.3 Заходи з виробничої санітарії і гігієни праці.....	109
4.4 Заходи безпеки у надзвичайних ситуаціях.....	115
4.4.1 Заходи з пожежної безпеки.....	115
4.4.2 Основні норми поведінки і дії при аваріях з викидом	116

сильнодіючих отруйних речовин.....	
Висновки.....	122
Перелік джерел посилань.....	128
ДОДАТОК А Класифікація видів бізнес-середовища.....	135
ДОДАТОК Б SWOT-аналіз процесу глобалізації.....	137
ДОДАТОК В Італія та провідні країни у світовій торгівлі, 2018 рік.....	139
ДОДАТОК Г Показники торгівлі товарами та послугами між Італією та досліджуваними країнами за 2018 рік*	140
ДОДАТОК Д Аналіз товарної структури зовнішньої торгівлі Італії у 2008, 2015 та 2018 роках*	141
ДОДАТОК Ж Вибір бажаного етапу інтернаціоналізації бізнесу.....	143

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф; пер. с англ. ; [науч. ред. и авт. предисл. Л. И. Евенко]. – М. : Экономика, 1989. – 519 с.
2. Грант Р. М. Современный стратегический анализ / Р. М. Грант; [пер. с англ. ; под ред. В. Н. Фунтова]. – [изд. 5-е]. – С. Пб. : Питер, 2008. – 560 с.
3. Дафт Р. Менеджмент / Р. Дафт; пер с англ. – С. Пб. : Питер, 2006. – 864 с.: ил. – (Серия «Класика МВА»)
4. Портер М. Е. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / Майкл Е. Портер ; пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 454 с.
5. Бажин И. И. Управление изменениями: компактучебник / И. И. Бажин. – Х. : Консул, 2006. – 384 с.
6. Белопольский Н. Г. Энвайроника – наука будущего развития человечества / Н. Г. Белопольский. – [изд.- 3-е, перераб. и доп.]. – НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2007. – 436 с.
7. Міщенко А. П. Стратегічне управління: навч. посібник / А. П. Міщенко. – К. : «Центр навчальної літератури», 2004. – 336 с.
8. Момот В. Є. Чинники ринкової невизначеності у поведінці підприємств / В. Є. Момот. – Дніпропетровськ : ДУЕП. – 2002. – 228 с
9. Філіпенко А. С. Міжнародні відносини : теорія / А. С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с
10. Діденко Є.О. Бізнес-планування та його роль у стратегічному управлінні підприємством / Є.О. Діденко, Б.С. Нячур // Економіка та держава. – 2016. – № 12. – С. 78-81.
11. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посібн. / І.З. Должанський, Т.О. Загорна. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 384 с.

12. Князь С.В. Бізнес-планування інноваційних проектів: сутність технологій, переваги і недоліки / С.В. Князь, Н.Г. Георгіаді, Я.С. Богів // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 2. – С. 199-207.

13. Короткова О.В. Особливості розроблення та презентації бізнес-планів / О.В. Короткова // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 14. – С. 34-37.

14. Коюда В.О. Методологічний підхід до бізнес-планування розвитку підприємства / В.О. Коюда, М.І. Пасько // БізнесІнформ. – 2015. – № 9. – С. 394-402.

15. Ларка Л.С. Бізнес-планування в системі економічного управління підприємством / Л.С. Ларка, К.П. Нелюб // Вісник НТУ «ХПІ». – 2016. – № 27 (1199). – С. 3-7.

16. Прохорова Т.П. Маркетингове обґрунтування бізнес-плану підприємства / Т.П. Прохорова, Т.І. Притиченко // Вісник НТУ «ХПІ». – 2014. – № 34 (1077). – С. 31-41.

17. Телетов О.С. Проблеми бізнес-планування на промислових підприємствах в нинішніх умовах / О.С. Телетов // Маркетинг: теорія і практика : збірник наук. праць. – Луганськ : СЛУ ім. В. Даля, 2010. – № 16. – С. 232-238.

18. Ілляшенко Н.С. Формування теоретичних засад випереджального розвитку на рівні країни та підприємства / Н.С. Ілляшенко // Економічний часопис-XXI. – 2014. – № 5-6. – С. 78-81.

19. Вергун В. А. Міжнародний бізнес : підручник / В. А. Вергун. – К. : ВПЦ Київський університет, 2009. – 690 с.

20. Панченко Є. Г. Міжнародний менеджмент / Є. Г. Панченко. – К. : КНЕУ, 2004. – 541 с

21. Михайлова Л. І. Міжнародний бізнес : навч. посіб. / Л. І. Михайлова, С. Г. Турчіна, Ю. І. Данько. – Суми: Вид-во Козацький вал ВАТ Сумська обласна друкарня, 2009. – 156 с.

22. Edwards S (2017) Openness, productivity and growth: what do we really know? *Economic Journal* 108: 383–398.

23. Chang CP, Lee CC (2010) Globalization and Economic Growth: A Political Economy Analysis for OECD Countries. *Global Economic Review* 39: 151–173.

24. Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, В.М. Осипова. – 3-тє вид. перероб. та доп. – К: ЦУЛ. – 2007. – 544 с.

25. Копійка В.В. Європейський Союз: історія і засади функціонування : навч. посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко ; за ред. акад. НАН України, Надзв. і Повнов. Посла України Л. В. Губерського. – К.: Знання, 2012. – 760 с.

26. Вергун В. А. Іноземні інвестиції: офшорні зони та їх інституції в міжнародному бізнесі : навч. посіб. / В. А. Вергун, О. І. Ступницький. – К. : Київський університет, 2012. – 303 с.

27. Мешко Н. П. Інноваційний розвиток країн світової економіки в умовах глобалізації : монографія / Н. П. Мешко. – Донецьк: Юго-Восток, 2008. – 305 с.

28. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: Навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. – К.: ЦУЛ, 2010. – 648 с.

29. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія /Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М.Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.

30. Шнирков О. І. Європейський Союз у глобальному інноваційному просторі / О. І. Шнирков. – К. : Видавничополіграфічний центр «Київський університет», 2008. – 143 с.

31. Шнирков О. Політика Європейського Союзу у сфері міжнародної торгівлі: особливості сучасного етапу / О. Шнирков // Економічний часопис – XXI. – 2009. № 5. С. 28-31.

32. Dreher A (2016) Does Globalization Affects Growth? Empirical Evidence from a New Index. *Applied Economics* 6: 1091–1110.

33. Dollar D (2012) Outward-oriented developing economies really do grow more rapidly: evidence from 95 LDCs, 1976–1985. *Economic development and cultural change* 40: 523–544.

34. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: / Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]; Виконавці: А. О. Болдак, С. В. Войтко, О. А. Гавриш, І. М. Джигирей та інші : наук. кер. М. З. Згуровський. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – Ч. Україна в індикаторах сталого розвитку (2011–2012). – 232 с.

35. Губіна В. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків регіону в умовах зростання відкритості національної економіки [Електронний ресурс]. URL: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2009/05/5.pdf>

36. Birdsall N (2002) A stormy day on an open field: asymmetry and convergence in the global economy. In: Gruen D, O'Brien T, Lawson J, editors. *Globalisation, living standards and inequality*. Sydney: Reserve Bank of Australia and Australian. 66–87.

37. Worlds Richest Countries – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.worldsrichestcountries.com/top-italy-imports.html>

38. Центр гуманитарных технологий [Электронный ресурс]. URL: <https://gtmarket.ru/ratings/satisfaction-with-life-index/info>

39. International Statistics and Market Data – [Електронний ресурс]. URL: <https://www.statista.com/statistics>

40. The Observatory of Economic Complexity – [Електронний ресурс]. URL: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/ita>

41. InfoCamere Innovare e Crescere [Електронний ресурс]. URL: <http://www.infocamere.it/movimprese?pGeoTk=IT&pTipTk=I&pPerTk=A2008>.

42. World Bank Group/ International Finance Corporation – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.doingbusiness.org/rankings> .

43. World economic forum – [Електронний ресурс]. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/#topic=data>
44. Sustainable Development Solutions Network – [Електронний ресурс]. URL: <http://unsdsn.org>
45. Офіційний сайт статистики Італії. – [Електронний ресурс]. URL: <https://www.istat.it/it/archivio/209172>
46. Філіпенко А. Економіка зарубіжних країн: Підруч. для студ. екон. спец. вищих закл. освіти / А.С. Філіпенко (ред.). — 2. вид. — К. : Либідь, 2009. — 416 с.
47. Омельченко А. Організаційно-правові засади інтеграції України у світовий економічний простір / А. Омельченко // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 7. — С. 42–45.
48. Перепелиця Євген Анатолійович. Українсько-італійське міждержавне співробітництво в контексті європейської інтеграції (1991-2006 рр.): дис... канд. іст. наук: 07.00.02 / НАН України; Інститут історії України. — К., 2007. — 225 арк. — Бібліогр.: арк. 190-225.
49. Двосторонні Українсько-Італійські відносини [Електронний ресурс]. URL: http://www.ambucraina.com/Relazioni_ucraino_italiane/Ucraino/Dvostoronka.htm
50. Політичні відносини між Україною та Італією [Електронний ресурс]. URL: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/diplomacy>
51. Гамоцький В. С. Українські інтереси у співробітництві з Італією (до ювілею українсько-італійських відносин) / В.С.Гамоцький //Науковий вісник Дипломатичної академії України. — К., 2002. — Вип. 7: Зовнішня політика та дипломатія: теорія, історія, практика. — С. 262 – 266.
52. Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом) – [Електронний ресурс]. URL: <https://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade>

53. Протокол про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Італійською Республікою [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/380_024

54. Українсько-італійське інвестиційне співробітництво у контексті двосторонньої економічної співпраці у кін. 1990-х рр. – на поч. XXI ст. // Схід. – 2005. – № 4 (70). – С. 65 – 67.

55. Прушківська Е. В. Аналіз тенденцій торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу / Е. В. Прушківська, І. В. Карнаух // Економічний вісник. – Д.: НГУ, 2018. - №2(62) – С.79-94

56. Співпраця у сфері енергетики [Електронний ресурс]. URL: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade/Collaborazione+in+sfera+energetica>

57. Договірно-правова база між Україною та Італією [Електронний ресурс]. URL: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/legal-acts>

58. Прушківська Е. В. Європейська інтеграція: навчальн. посіб. / Е. В. Прушківська, Л. Л. Лазебник. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. – 272 с.

59. Baldwin RE, Forslid R (2000) Trade liberalisation and endogenous growth: A q-theory approach. *Journal of International Economics* 50: 497–517.

60. Solt F (2009) Standardizing the World Income Inequality Database. *Social Science Quarterly* 90: 231–242 SWIID Version 233.230, July 2010.

61. Шелепницька І. Досвід становлення системи місцевого самоврядування в Республіці Італія та його адаптація для України: автореф. дис... канд. наук з держ. управління: 25.00.04 / Академія муніципального управління. — К., 2009. — 20с.

62. Авилова А. Структурные преобразования в Италии // *Мировая экономика и международные отношения*. - 1998. - № 8. - С. 101-105

63. Fischer S (2013) Globalization and its challenges. *American Economic Review* 93: 1–30.

64. Логвинова Н.С. Теория и практика применения функциональностоимостного анализа в промышленности. – Одесса: ОЦНТИ, 2010. – 412 с.